

Asianro 500/00.01.01/2021

§ 123**Raision kaupungin hallintosäännön uudistaminen**

Hallintopäällikkö Anne Rantala:

Valmistelun ja päätöksenteon aikataulu

Raision kaupunginhallitus käsitteli 8.3.2021 § 67 Raision kaupunkiorganisaation uudistamista. Päätöksen yhteydessä esiteltiin organisaatiouudistuksen päälinjat luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaation osalta. Kaupunginhallitus hyväksyi organisaation uudistamisen valmistelun jatkamisen Modernin kehyskaupunkimallin mukaisesti.

Organisaatiouudistus edellyttää Raision kaupungin hallintosäännön uudistamista uuden toimielin- ja viranhaltijaorganisaation mukaiseksi. Kaupunginhallitus päätti, että hallintosääntö tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi 26.4.2021 kokoukseen. Tällöin hallintosääntö etenee valtuuston hyväksyttäväksi 24.5.2021 kokoukseen. Kaupunginhallitus kävi 29.3.2021 kokouksessaan ajankohtaisten asioiden yhteydessä hallintosääntöä koskevan lähete keskustelun. Lähetekeskustelua jatketaan 26.4.2021 kokouksessa ja kaupunginhallitus tekee päätöksensä hallintosäännöstä 10.5.2021 kokouksessaan.

Hallintosääntöehdotus on käsitelty kaupungin yhteistoimintaryhmässä 21.4.2021. Yhteistoimintaryhmä kiinnitti luonnoksessa huomiota hankintojen organisointiin kaupungissa.

Uusi valtuustokausi alkaa elokuun alussa, mistä johtuen uuden hallintosäännön tulee olla voimassa uusien toimielinten aloittaessa toimintansa 1.8.2021 alkaen.

Hallintosäännön lainsäädännöllinen tausta

Hallintosääntö on kaupungin hallinnon tärkein säännös. Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisältö on määritelty kuntalain (410/2015) 90 §:ssä. Kuntalain lähtökohtana on, että kaikki johtosäännöllä määrättävät asiat kootaan hallintosääntöön, jolloin ei tarvita muita johtosääntöjä. Hallintosäännön määräysten sisältö on valtuuston harkinnassa, mutta hallintosääntömääräys ei kuitenkaan saa olla lainvastainen. Hallintosäännössä tulee antaa tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalain 90 §:ssä luetaan. Hallintosäännössä voidaan antaa myös muita kuin em. säännöksessä mainittuja määräyksiä.

Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeisin ohjausväline. Hallintosäännön ohella muita kunnan toiminnan keskeisiä ohjausvälineitä ovat kuntastrategia, talousarvio ja taloussuunnitelma sekä muut valtuuston päätökset.

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuusto. Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta, käyttää kunnan päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Valtuusto tekee toimivallan siirtoa koskevat päätökset aina hallintosäännöllä. Toimivaltaa ei voida siirtää erillisellä valtuuston päätöksellä. Päätäessään hallintosäännöstä valtuusto samalla määrittelee oman asemansa kunnan päätösvalan käyttäjänä, päättää toimielinten ja viranhaltijoiden välisestä työnjaosta ja ratkaisee, annetaanko kunnan viranomaiselle valta omalla päätöksellään siirtää toimivaltaansa edelleen.

Hallintosäännön sisältö

Hallintosääntöehdotuksessa hallintosäännön rakenne on uudistettu. Kuntaliitto on antanut kunnille suosituksen hallintosäännön laadinnassa käytettävästä hallintosääntömallista. Raision kaupungin hallintosäännön valmistelussa on noudatettu Kuntaliiton suositusta. Hallintosäännön rakenteen uudistamisella pyritään säädöksen parempaan luettavuuteen ja käytettävyyteen.

Hallintosääntö on jaettu viiteen osaan: hallinnon ja toiminnan järjestämien, talous ja valvonta, valtuusto, päätöksenteko- ja hallintomenettely sekä luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet.

Organisaatiouudistus hallintosäännössä

Hallintosääntö on kirjoitettu toimielin- ja viranhaltijaorganisaation osalta valmistellun organisaatiouudistuksen linjausten mukaisesti. Modernin kehyskaupunkimallin mukainen organisaatio on esitetty luvussa 2. Uusien toimielinten tehtävät ja toimivallan jako on kuvattu luvussa 4.

Suurimmat muutokset kaupungin toimielinten osalta koskevat nykyistä kaupunginhallituksen konsernijaostoa, teknistä lautakuntaa sekä ympäristölautakuntaa. Uutena toimielimenä aloittaa kaupunginhallituksen kaupunkikehitysjaosto, joka mm. kehittää maankäyttö- ja asumispalveluja, edistää kaupungin vetovoimaa ja yritystoimintaa sekä ohjaa ja valvoo kaupungin konserniyhtiöitä. Aiemmin teknisen lautakunnan käsittelemät maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyvät tehtävät siirtyvät kaupunkikehityslautakunnalle. Infralautakunnan tehtävänä on vastata katujen ja yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja hoidosta. Infralautakunnan tehtäviin kuuluvat toimitiloihin ja ruokapalveluihin liittyvät tehtävät. Lupalautakunta on luonteeltaan viranomaislautakunta, joka vastaa kaupungin ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien hoidosta.

Kaupungin viranhaltijaorganisaatio jakaantuu kolmeen toimialaan eli elinvoima- ja kilpailukykytoimialaan, sivistys- ja vapaa-aikatoimialaan sekä sosiaali- ja terveystoimialaan. Hallinnon tukipalvelut on järjestetty matriisimaisesti toimivaksi konsernipalveluyksiköksi. Henkilöstöorganisaatio on kuvattu hallintosäännön luvussa 3. Toimivalta henkilöstöasioissa on esitetty hallintosäännön luvussa 6.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin eli kunnan ja sen tytäryhteisöjen ja säätiöiden omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Hallintosäännössä määritellään konsernijohto ja määrätään konsernijohtoon kuuluvien välillä. Kunnan johtamisen merkittävä osa-alue on sopimuksiin perustuva johtaminen. Konserniohjaus ja sopimusten hallintaan liittyvät tehtävät ja vastuut on määritelty hallintosäännön luvussa 5.

Talous ja valvonta hallintosäännössä

Kaupungin talouden hoitoon ja valvontaan liittyvät vastuut ja toimivallanjako on esitetty hallintosäännön osassa 2. Kaupungin taloudenhoitoa koskevat määräykset sisältyvät hallintosäännön lukuun 8. Talousarvio- ja taloussuunnitelma on valtuuston keskeinen kaupungin toiminnan ohjausväline. Hallintosääntöön on otettu määräykset talousarvion valmistelusta, täytöntöönpanosta ja sitovuudesta sekä toiminnan ja talouden seurannasta, rahatoimen hoitamisesta ja toimivallasta hankinta-asioissa.

Ulkoinen valvonta on riippumaton toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta. Hallinnon ja talouden tarkastusta suorittaa kaupungin organisaation ulkopuolinen tilintarkastus. Ulkoisen valvonnan järjestäminen on määritelty hallintosäännön luvussa 9.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja resurssit turvataan. Valtuusto määrää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä hallintosäännön luvussa 10.

Päätöksenteko hallintosäännössä

Toimielinten toimintaa ja päätöksentekoa koskevat määräykset on annettu hallintosäännön luvuissa 11- 16. Hallintosäännön luvut 11-12 sisältävät valtuuston toimintaa ja päätöksentekoa koskevat määräykset. Muiden toimielinten päätöksenteko- ja hallintomenettely on määrätty hallintosäännön luvussa 15. Hallintosääntöehdotus sisältää sähköistä kokousta ja sähköistä päätöksentekomenettelyä koskevat määräykset.

Nykyisen kuntalain tultua voimaan kaupungin hallintosääntöön liitettiin suurin osa kaupungin erillisistä johtosäännöistä. Valtuuston on päätettävä luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista. Tähän saakka luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista on päätetty erillisellä johtosäännöllä. Koska asia on valtuuston päätettävä, Kuntaliitto suosittaa, että myös luottamushenkilöiden palkkiosäännökset otetaan osaksi hallintosääntöä. Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet ovat hallintosääntöehdotuksen luvussa 17.

Hallintosäännöllä määrätään Raision kaupungin luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatiosta sekä toimielinten ja viranhaltijoiden päätösvallista ja vastuista. Hallintosääntö tulee voimaan uuden valtuustokauden alkaessa 1.8.2021. Uuden hallintosäännön voimaan tulosta huolimatta vuoden 2021 talousarvion raportointi tapahtuu valtuuston vuodelle 2021 hyväksymän talousarvion mukaisesti. Talousarvion rakenne muutetaan uuden hallintosäännön mukaiseksi vuoden 2022 talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Oheismateriaali 2 Hallintosääntöluonnos kh 26.4.2021

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginhallitus käy keskustelun hallintosääntöluonnoksesta ja merkitsee Raision kaupungin hallintosääntöluonnoksen tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Hallintopäällikkö Anne Rantala poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 20.56.

